

PLA DOCENT

Curs: 2n
Especialitat: Escenografia
Matèria:
Codi de l'assignatura: 522027
Títol de l'assignatura: Literatura dramàtica
Subtítol:
Tipus d'assignatura: OB
Adscripció de l'assignatura:
Crèdits ECTS de l'assignatura: 5
Hores totals de l'assignatura: 125 h lectivitat presencial (60%-75 hores) - treball autònom de l'alumne (40%-50 hores)
Impartició: Anual
Professors/es: A determinar segons POA
Descriptor: Coneixement, anàlisi i comprensió dels textos dramàtics i de teoria del drama propis de la cultura occidental des de l'antiguitat fins als nostres dies.
Requisits:
Observacions:

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L'ASSIGNATURA:

Competències transversals:

- CT1 Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- CT2 Desenvolupar idees i arguments d'una manera raonada i crítica.
- CT3 Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional fonamentada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i envers la diversitat.

Competències generals:

- CG1 Contribuir amb la pròpia activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seva incidència en els diversos àmbits i la seva capacitat de generar valors significatius.
- CG2 Utilitzar les habilitats comunicatives tant en l'expressió oral com en l'expressió escrita.
- CG3 Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.

Competències específiques:

- CECI1 Identificar i dominar els textos dramàtics i de teoria del drama més importants de la història del teatre.
- CECI2 Contextualitzar adequadament els textos estudiats.
- CECI3 Dominar els debats socials, estètics i ideològics subjacents als períodes de les obres estudiades.
- CECI4 Distingir l'evolució estilística i dels gèneres del període estudiat.
- CECI5 Analitzar els aspectes formals i de contingut dels textos dramàtics estudiats.
- CECI6 Adquirir eines conceptuals per poder relacionar els autors i els textos del període estudiat amb la literatura actual.

Altres competències de l'assignatura:

RESULTATS DE L'APRENENTATGE:

Coneixements:

1. Conèixer, per lectura directa, un nucli canònic dels textos dramàtics i de teoria del drama relatius al període estudiat.
2. Dominar la relació dels textos treballats amb la cultura i el període històric al qual pertanyen.

3. Dominar l'eix diacrònic del període estudiat i l'evolució que s'ha produït entre principi i final.
4. Dominar l'eix sincrònic del període estudiat.
5. Conèixer les estructures formals i ideològiques subjacents als textos estudiats.
6. Discernir la varietat de possibles interpretacions dels textos estudiats posant-los en relació amb el context de l'època i amb l'actual.
7. Conèixer el valor escènic dels textos dramàtics estudiats.

Habilitats, procediments o destreses:

1. Saber apreciar el valor literari i artístic dels textos estudiats.
2. Saber aplicar la contextualització històrica i cultural dels textos treballats per extreure'n informació.
3. Saber discernir les aportacions dels autors i textos dramàtics pel que fa a l'evolució històrica del període estudiat.
4. Saber establir relacions entre els autors i els textos coetanis del període estudiat.
5. Saber descobrir les parts constitutives d'un text dramàtic i les forces que expliquen el desenvolupament de l'acció.
6. Saber extreure possibles interpretacions dels textos estudiats.
7. Ser capaç de valorar les potencialitats escèniques dels textos estudiats, tant pel que fa a l'època a la qual pertanyen com a l'actualitat.

Actituds:

1. Tenir autonomia a l'hora de buscar informació, sintetitzar-la i saber-la exposar tant oralment com per escrit.
2. Ser crític amb les pròpies idees i flexible per tal de poder resoldre problemes que apareguin en contextos diferents.
3. Tenir una mirada oberta cap a la literatura dramàtica així com cap a altres èpoques i contextos socials.
4. Ser capaç d'aprendre dels errors i dels encerts.
5. Exposar els propis punts de vista amb una actitud dialogant i constructiva.
6. Ser inquiet i tenir curiositat per apropar-se al coneixement del passat per tal d'enriquir l'imaginari i la pròpia pràctica professional.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI) :

1. Grècia I: La tragèdia. Èsquil, Sòfocles, Eurípides.
2. Grècia II: La Comèdia. Aristòfanes i Menandre.
3. Grècia III: La poètica. Aristòtil.
4. Roma. Plaute, Terenci, Sèneca
5. Edat Mitjana: Litúrgia i teatralitat, altres formes escèniques
6. Renaixement: comèdia i tragèdia. Maquiavel
7. Segle d'Or Espanyol I: Lope de Vega, Calderón de la Barca
8. El Teatre Elisabetià: William Shakespeare.
9. El Teatre Neoclàssic Francès: Corneille, Racine, Molière
10. Segle XVIII. Goldoni i la reformulació de la Commedia dell'Arte
11. Segle XVIII. Denis Diderot i el naixement del drama burgès
12. Segle XVIII. El Teatre a Alemanya I: Lessing, Sturm und Drang, Goethe, Schiller
13. Segle. XIX. El Romanticisme
14. Segle. XIX. Realisme i Naturalisme
15. Segles XIX-XX. Del simbolisme al surrealisme
16. Segle XX: L'expressionisme i el teatre èpic.
17. Segle XX. Principals dramaturgs: H. Ibsen, A. Guimerà, A. Txèkhov, Alfred Jarry, B. Brecht, L. Pirandello, R. M. del Valle-Inclán, F. García Lorca, Samuel Beckett, Jean Genet, H. Pinter, B. M. Koltès, H. Müller...
18. Introducció al teatre americà: E. O'Neill, Tennessee Williams, Arthur Miller.
19. Introducció al teatre del segle XXI

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

5 ECTS:

75 hores de lectivitat presencial (60%)

50 de treball autònom de l'alumne (40%)

Total d'hores de l'assignatura: 125 hores

El treball presencial podrà incloure:

- Exposicions magistrals a càrrec del professor/a.

- Anàlisi i comentari de textos dramàtics.
- Exposicions a càrrec dels alumnes.
- Exercicis individuals o en grup.
- Debats sobre temes proposats pel professor/a.

El treball autònom podrà incloure:

- Lectura dels textos obligatoris.
- Lectura de la bibliografia optativa.
- Revisió i estudi dels apunts.
- Realització dels treballs que encarregui el professor/a.
- Tutories.

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ):

Avaluació (Criteris, estratègies o activitats)

Els establirà els professor que doni l'assignatura.

Ponderació:

Assistència a classe: L'alumne/a haurà de complir com a mínim el 75% de presencialitat a les classes.

1. TREBALL PRESENCIAL 40%

* Exercicis fets a classe.

* Actitud. El professor/a avaluarà la qualitat de la presencialitat de l'alumne/a i molt especialment la seva participació en la dinàmica de les classes i els debats.

2. TREBALL AUTÒNOM. 60 %

El treball autònom pot incloure:

* Exercicis fets fora de classe. Treballs parcials i/o finals.

* Lectures (bibliografia obligatoria o optativa que proposi el professor, així com les fonts que cregui oportunes), estudi dels apunts presos durant les classes; els quals s'avaluen per mitja d'un examen o exposició oral.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

1. ARTAUD, Antonin: *El teatro y su doble*. Edhasa, Barcelona, 1978 (1990 Y 2011).
2. ARELLANO, Ignacio; USUNÁRIZ, Jesús M. (eds.): *El mundo social y cultural de La Celestina*. Iberoamericana / Vervuert. Madrid, Frankfurt am Main, 2003.
3. ARELLANO, Ignacio: *El arte de hacer comedias. Estudios sobre teatro del Siglo de Oro*. Editorial Biblioteca Nueva, Madrid, 2011.
4. di BENEDETTO, Vincenzo: *Euripide: teatro e società*. Giulio Einaudi Editori. Torino, 1975.
5. di BENEDETTO, Vincenzo; MEDDA, Enrico: *La tragedia sulla scena. La tragedia greca in quanto spettacolo teatrale*. Giulio Einaudi editore, Torino, 2002. HISTORIA GRECIA TRAGEDIA
6. BERTHOLD, Margot: *Historia social del teatro / 1*. Ediciones Guadarrama. Madrid, 1974.
7. BERTHOLD, Margot: *Historia social del teatro / 2*. Ediciones Guadarrama. Madrid, 1974.
8. BLOOM, Harold: *Shakespeare. La invención de lo humano*. Editorial Anagrama. Barcelona, 2002.
9. BOWRA, C. M.: *Introducción a la literatura griega*. Editorial Gredos, Madrid, 2008.
10. BROOK, Peter: *El espacio vacío*. Ediciones Península. Barcelona, 2006 (1968).
11. BURKERT, Walter: *El origen salvaje. Ritos de sacrificio y mito entre los griegos*. El Acantilado. Barcelona, 2011.
12. CANFORA, Luciano: *El mundo de Atenas*. Editorial Anagrama. Barcelona, 2014.
13. CASAS, Joan (editor): *L'escena antiga*. Adesiara Editorial, Martorell 2016.
14. CLAVO, Maite; RIU, Xavier (edit.): *Teatre grec: perspectives contemporànies*. Pagès Editors. Lleida, 2007.
15. CARLSON, Marvin: *Theories of the Theatre. A Historical and Critical Survey, from the Greeks to the present*. Cornell University Press. Ithaca and London, 1993 (expandet edition).
16. CASTRO, Américo: *De la edad conflictiva*. Taurus Ediciones, S.A. Madrid, 1961.
17. COCA, Jordi (2022): *El teatre de Shakespeare en el seu context*. Institut del Teatre, Edicions de 1984. Barcelona, 2022.
18. DIDEROT, Denis: *El hijo natural. Conversaciones sobre "El hijo natural"*. Publicaciones de la Asociación de Directores de Escena de España. Madrid, 2008.
19. DIDEROT, Denis: *El padre de familia. De la poesía dramática*. Publicaciones de la Asociación de Directores de Escena de España. Madrid, 2009.
20. DUPONT, Florence: *Les monstres de Sénèque*. Éditions Belin. París, 1995.
21. DUPONT, Florence: *Le théâtre latin*. Armand Colin. París, 1999.
22. ENRILE ARRATE, Juan Pedro, y FERNANDEZ SINDE, Alfredo: *Arquitectura de espectáculo y puesta en escena en la Antigua Grecia*. Editorial Fundamentos. Madrid, 2009.
23. FÀBREGAS, Xavier: *Història del teatre català*. Editorial Millà. Barcelona, 1978.
24. FIDO, Franco: *Guida a Goldoni. Teatro e società nell Settecento*. Giulio Einaudi Editore. Torino, 1977.
25. FISCHER-LICHTE, Erika: *Estética de lo performativo*. Abada Editores. Madrid, 2011.

26. FORTIER, Mark: *Theory / Theatre. An introduction*. Routledge. New York, 1999.
27. FUHRMAN, Manfred: *La teoría poética de la Antigüedad. Aristóteles-Horacio-Longino*. Editorial Dykinson. Madrid, 2011.
28. FUMAROLI, Marc: *La República de las Letras*. Quaderns Crema / Acanalado. Barcelona, 2013.
29. GROTHOWSKI, Jerzy: *Teatro laboratorio*. Tusquets Editores. Barcelona, 1980.
30. GUIDOTTI, Angela (2002): *Scenografie di pensieri. Il teatro del Rinascimento fra progetto e sperimentazione*. Maria Pacini Fazzi Editore. Lucca, 2002.
31. GUZMÁN GUERRA, Antonio: *Introducción al teatro griego*. Alianza Editorial, Madrid, 2005.
32. JIMÉNEZ SÁNCHEZ, Juan Antonio: *La cruz y la escena. Cristianismo y espectáculos durante la Antigüedad Tardía*. Universidad de Alcalá. Servicio de Publicaciones. Alcalá de Henares, 2006.
33. de JOMARON, Jacqueline (dir.): *Le théâtre en France. 1. Du Moyen Âge a 1789*. Armand Colin Édition. Paris, 1992.
34. de JOMARON, Jacqueline (dir.): *Le théâtre en France. 2. De la Révolution à nos jours*. Armand Colin Édition. Paris, 1992.
35. LEHMANN, Hans-Thies: *Teatro Postdramático*. Centro de Documentación y Estudios Avanzados de Arte Contemporáneo (Cendeac). Murcia, 2013.
36. LÓPEZ SANTOS, Antonio (2013): *Historia del teatro inglés. Desde sus orígenes hasta Shakespeare*. Asociación de Directores de Escena de España. Madrid, 2013.
37. KADARÉ, Ismaíl: *Esquilo*. Ediciones Siruela, Madrid. 2006.
38. KOTT, Jan: *Shakespeare, nuestro contemporáneo*. Alba Editorial. Barcelona, 2007.
39. LESKY, Albin.: *La tragedia griega*. El Acanalado, Quaderns Crema, Barcelona, 2001.
- HISTORIA GRECIA TRAGEDIA
40. LOPEZ EIRE, Antonio: *Poéticas y retóricas griegas*. Editorial Síntesis S.A. Madrid, 2002.
41. MAESTRO, Jesús G.: *El personaje nihilista. La Celestina y el teatro europeo*. Iberoamericana / Vervuert. Madrid, Frankfurt am Main, 2001.
42. MARAVALL, José Antonio (1972): *Teatro y literatura en la sociedad barroca*. Seminarios y Ediciones S. A. Madrid, 1972.
43. MARRAPODI, Michele (edit.): *Shakespeare and the Italian Renaissance. Appropriation, Transformation, Opposition*. Routledge. London & New York, 2019.
44. MASSIP, Jesús-Francesc: *El teatre religiós medieval als països catalans*. Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 1984.
45. MASSIP, Francesc: *El teatro medieval. Voz de la divinidad / cuerpo de histrión*. Montesinos Editor. Barcelona, 1992.
46. McDONALD, Marianne; WALTON, J. Michael (ed.) (2007): *The Cambridge Companion to Greek and Roman Theatre*. Cambridge University Press. Cambridge, 2009.
47. MELENDRES, Jaume: *La teoria dramàtica. Un viatge a través del pensament teatral*. Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 2006.
48. de MIGUEL MARTÍNEZ, Emilio: *La Celestina de Rojas*. Editorial Gredos, Madrid, 1996.
49. MURRAY, Gilbert (1906): *A History of Ancient Greek Literature*. D. Appleton and Company. New York, 1906. [Published by Franklin Classics]
50. MURRAY, Gilbert: *Euripides and his Age*. The London and Norwich Press Limited, London and Norwich, England, 1913 (1918).

51. MURRAY, Gilbert (1919): *Aristophanes and the war Party*. George Allen & Unwin LTD. London, 1919. [Published by Franklin Classics]
52. MURRAY, Gilbert: *Esquilo, el creador de la tragedia*. Espasa-Calpe. Colección Austral. Buenos Aires, 1954.
53. NIETZSCHE, Friedrich (1870): *El naixement de la tragèdia*. Adesiara Editorial. Barcelona, 2011.
54. OLIVA, César; TORRES MONREAL, Francisco: *Historia básica del arte escénico*. Ediciones Cátedra. Madrid, 1994.
55. OLIVA, Salvador: *Introducción a Shakespeare*. Ediciones Península. Barcelona, 2001.
56. PANDOLFI, Vito: *Historia del Teatre 1*. Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 1989.
57. PANDOLFI, Vito: *Historia del Teatre 2*. Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 1989.
58. PANDOLFI, Vito: *Regia e registi nel teatro moderno*. Capelli editore. Bologna, 1973.
59. PARRONCHI, Alessandro: *La prima rappresentazione della Mandragola*. Edizioni Polistampa Firenze. Firenze, 1995.
60. PISCATOR, Erwin: *El teatro político*. Argitaletxe Hiru. Hondarribia, 2001.
61. RINCÓN SÁNCHEZ, Francisco Miguel del: *Trágicos menores del siglo V a. C. (de Téspis a Neofrón): Estudio Filológico y literario*. Fundación Universitaria Española. Madrid, 2007.
62. RODRÍGUEZ ADRADOS, Francisco: *Fiesta, comedia y tragedia*. Alianza Editorial, Madrid, 1983.
63. RUIZ RAMÓN, Francisco: *Historia del Teatro Español. Desde sus orígenes hasta 1900*. Ediciones Cátedra. Madrid, 2011.
64. RUIZ RAMÓN, Francisco: *Historia del teatro español. Siglo XX*. Ediciones Cátedra. Madrid, 1981.
65. SALVAT, Ricard: *Historia del teatro moderno. I. Los inicios de la nueva objetividad*. Ediciones Península. Barcelona, 1981.
66. SALVAT, Ricard (Comissari del Simposi): *El teatre Popular a l'Edat Mitjana i al Renaixement. Actes del II Simposi Internacional d'Història del Teatre*. Institut del Teatre / Diputació de Barcelona. Barcelona, 1988,
67. SÁNCHEZ, José A.: *Brecht y el expresionismo. Reconstrucción de un diálogo revolucionario*. Publicaciones de la Universidad de Castilla-La Mancha. Cuenca, 1992.
68. SHAPIRO, James: *1599. Un año en la vida de William Shakespeare*. Ediciones Siruela, Madrid, 2007.
69. STANISLAVSKI, Konstantin: *El trabajo del actor sobre sí mismo en el proceso creador de la vivencia*. Alba Editorial, Barcelona, 2003.
70. SZONDI, Peter: *Teoría del drama moderno (1880-1950). Tentativa sobre lo trágico*. Editorial Dykinson. Madrid, 2011 (1978).
71. VALENTINI, Valentina: *Després del teatre modern*. Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 1991.
72. VERRALL, A. W.: *Euripides the Rationalist. A Study in the History of Art and Religion*. Cambridge University Press, Cambridge, 1913.
73. VINCE, Ronald W.: *Ancient and Medieval Theatre. A Historiographical Handbook*. Greenwood Press. Westport-London, 1984.
74. WAGNER, Richard: *Òpera i drama*. Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 1995.

75. WINKLER, John J.; and ZEITLIN, Froma I. (editors): *Nothing to do with Dionysos? Athenian Drama in its social context*. Princeton University Press. Princeton, New Jersey, 1992.
76. ZIMMERMANN, Bernhard: *Europa y la tragedia griega. De la representación ritual al teatro actual*. Sigle XXI de España Editores. Madrid, 2012.
77. ZUNTZ, G.: *The political plays of Euripides*. The University Press. University of Manchester. Manchester, 1955.